

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัววัว

เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

พ.ศ. ๒๕๖๗

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัววัว ว่าด้วยการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๗ (๒) และ (๓) และมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ (๓) และมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัววัว โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัววัวและนายอำเภอพรานกระต่าย จึงตราข้อบัญญัติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัววัว เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๗”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัววัว ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติ ข้อบังคับ กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัตินี้

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน หรือสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่น ซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้

“บ่อดักไขมัน” หมายความว่า สิ่งที่ใช้แยกจำพวกน้ำมันและไขมันออกจากน้ำซึ่งผ่านการใช้แล้ว

“การระบายน้ำ” หมายความว่า การผันน้ำ การปล่อยน้ำ การเทน้ำ การสูบน้ำ หรือการกระทำอื่นใดที่เป็นการถ่ายเทน้ำ

“แหล่งระบายน้ำ” หมายความว่า ทางหรือท่อระบายน้ำ ลำกระโดง ลำราง คู คลอง แม่น้ำ ทะเลและแหล่งน้ำสาธารณะ แหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำที่เป็นของเอกชน ซึ่งมีทางเชื่อมต่อหรือสามารถไหลไปสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือแหล่งน้ำธรรมชาติได้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหัววัว

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้ง

ข้อ ๕ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่อาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำ และยังไม่มืกฎหมายใดกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการกำจัดน้ำมันและไขมันสำหรับอาคารประเภทนั้น

ข้อ ๖ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๕ ติดตั้งบ่อดักไขมันตามมาตรฐานที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการปลูกสร้างใหม่ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันสำหรับอาคารนั้นให้แล้วเสร็จก่อนเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอย และหากอาคารใดอยู่ระหว่างการปลูกสร้างใหม่ในวันที่ข้อบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับก็ให้ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันเช่นเดียวกัน

ข้อ ๗ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าตรวจอาคารและบริเวณที่ตั้งอาคารในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตก

(๒) สั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน

ข้อ ๘ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองตามข้อ ๕ ทำการดูแลรักษา เก็บขนน้ำมันหรือไขมันในบ่อดักไขมันไปกำจัดและซ่อมแซมบำรุงรักษาบ่อดักไขมันให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ตามปกติอยู่เสมอ

ข้อ ๙ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบัญญัตินี้ มีความผิดทางพินัย ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท

ข้อ ๑๐ ข้อกำหนดและวิธีการติดตั้งบ่อดักไขมัน ให้เป็นไปตามแบบที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัววัวกำหนด

ข้อ ๑๑ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๑๒ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจในการพิจารณาเวนคืนการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ตามความจำเป็นโดยพิจารณาถึงสภาพ ลักษณะ หรือการใช้ประโยชน์ของอาคาร หรือสภาพพื้นที่และความเหมาะสมของอาคารและพื้นที่บางแห่ง อาทิเช่น พื้นที่บนภูเขา พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ในชนบท เป็นต้น

ข้อ ๑๓ ให้นายกองการบริหารส่วนตำบลหนองหัววัวรักษาการตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศ หรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการเป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

วีระ หอมรินทร์

นายกองการบริหารส่วนตำบลหนองหัววัว

ข้อกำหนดและวิธีการติดตั้งบ่อดักไขมันตามข้อ ๑๐ ของข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัววัว
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

พ.ศ. ๒๕๖๗

บ่อดักไขมันสามารถก่อสร้างได้หลายแบบ เช่น

๑. บ่อดักไขมันแบบใช้วงขอบของซีเมนต์

๒. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่

๓. บ่อดักไขมันสำเร็จรูป

การติดตั้งขึ้นอยู่กับความเหมาะสม โดยคิดจากปริมาณน้ำเสียที่เกิดจากครัวเรือน ห้องน้ำ ลานซักล้าง และสภาพพื้นที่ที่จะทำการก่อสร้าง

วิธีการก่อสร้างบ่อดักไขมัน

๑. บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

๑.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

๑.๑.๑ ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

๑.๑.๒ ทรายหยาบและทรายละเอียด

๑.๑.๓ เหล็กเส้นกลม RB ขนาด $\varnothing$ ๙ มิลลิเมตร

๑.๑.๔ วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป (ในท้องตลาดมีจำหน่ายโดยทั่วไป)

(๑) มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด ๐.๗๐ เมตร สูง ๐.๓๐ - ๐.๔๐ เมตร

๑.๑.๕ ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ท่อเข้า ขนาด $\varnothing$ ๗๕ มิลลิเมตร หรือตามรูปแบบหรือขนาดใหญ่กว่าท่อเข้าออกขนาดใหญ่กว่าท่อเข้าออกขนาด $\varnothing$ ๑๐๐ มิลลิเมตร หรือตามรูปแบบหรือใหญ่กว่า (ผลิตตามมาตรฐาน มอก. ๑๗-๒๕๓๒)

๑.๒ วิธีการก่อสร้าง

๑.๒.๑ ขุดลึกลงไป โดยดูระดับท่อน้ำที่ออกจากแหล่งน้ำเสียเข้ามาท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมัน (ตามรูปแบบ) โดยขุดหลุมให้มีเส้นผ่านศูนย์กลางของหลุมใหญ่กว่าขนาดขอบซีเมนต์สำเร็จรูปประมาณ ๕๐ เซนติเมตร โดยรอบหรือพอสมควร เมื่อขุดได้ระดับแล้วให้ดูว่าดินก้นหลุมมีความแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่รับน้ำหนักได้ ให้ทำการใส่ทรายหยาบ ก้นหลุมบดอัดแน่น ความหนาประมาณ ๑๐ เซนติเมตร ได้เลย

(๒) กรณีดินมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็มไม้ ขนาด $\varnothing$ ๔-๘ นิ้ว ยาว ๓.๐๐ ถึง ๖.๐๐ เมตร แล้วใส่ทรายรองพื้นอัดแน่น ความหนา ๑๐ เซนติเมตร ให้เสาเข็มพื้นทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒-๓ เซนติเมตร

๑.๒.๒ ผู้เหล็กเส้นกลม ขนาด $\varnothing$ ๙ มิลลิเมตร เป็นตะแกรงวงกลม ระยะห่าง ๒๐ x ๒๐ เซนติเมตร (ตามรูปแบบ)

๑.๒.๓ เทคอนกรีต อัตราส่วน ๑:๒:๔ หนา ๑๐ เซนติเมตร โดยให้เนื้อคอนกรีตก้นหลุมที่เตรียมไว้ โดยตั้งวงของซีเมนต์ หากเป็นแบบปิดกั้นก็ให้วางได้เลย แต่ถ้าเป็นวงขอบซีเมนต์ธรรมดา เมื่อวางแล้วให้ทำการยาแนวด้วยปูนทรายที่ก้นวงขอบซีเมนต์เพื่อป้องกันกันรั่วซึม จากนั้นเอาวงซีเมนต์วางซ้อนทับตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้ แล้วยาแนวรอบต่อตามรูปโดยอัตราส่วนผสมปูนทรายยาแนว ปูน : ทราย เท่ากับ ๑:๑ พร้อมทั้งทำการเจาะต่อระบายน้ำตามรูปแบบ กลบฝังดินโดยรอบตัวบ่อให้แน่นแล้วปิดฝาปูนท้องตลาด

๑.๒.๔ การต่อรับน้ำเข้า และน้ำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อรับท่อน้ำทิ้งที่ออกจากจุดปรุงอาหาร หรือจากจุดล้างจาน หรือภาชนะอื่น ๆ ที่มีไขมันเกาะติด โดยใช้ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ขนาดขึ้นอยู่กับรูปแบบหรือความเหมาะสม แต่ขนาดของท่อต้องไม่เล็กกว่าท่อเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้งให้ต่อด้วยท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ขนาด (ตามรูปแบบ) หรือใหญ่กว่าโดยให้ต่อรับน้ำที่ออกจากบ่อดักไขมันได้ดี

๒. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ โดยมีขั้นตอนดังนี้

๒.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

๒.๑.๑ ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

๒.๑.๒ ทรายหยาบ

๒.๑.๓ เหล็กเส้นกลม RB ขนาด $\varnothing$ ๙ มิลลิเมตร

๒.๑.๔ ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ท่อเข้า ขนาด $\varnothing$ ๗๕ มิลลิเมตร หรือตามรูปแบบหรือขนาดใหญ่กว่าท่อน้ำออกขนาด $\varnothing$ ๑๐๐ มิลลิเมตร หรือตามรูปแบบหรือใหญ่กว่า (ผลิตตามมาตรฐาน มอก. ๑๗-๒๕๓๒)

๒.๒ วิธีก่อสร้าง

๒.๒.๑ ขุดดินลึกลงไปโดยระดับน้ำที่ออกแหล่งกำเนิดน้ำเสียมาเข้าท่อบ่อดักไขมัน (ตามรูปแบบ) โดยขุดให้มีความกว้างโดยรอบขนาดบ่อ คสล. ประมาณ ๐.๘๐ - ๑.๐๐ เมตร หรือตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ เมื่อขุดได้ระดับแล้วควาดินก้นหลุมมีความหนาแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อดักไขมัน คสล. ได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่รับน้ำหนักได้ ให้ทำการใส่ทรายหยาบ ก้นหลุมบดอัดแน่นความหนาประมาณ ๑๐ เซนติเมตร ได้เลย

(๒) กรณีดินมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็ม (ขนาดของเสาเข็มให้เป็นตามหลักทางด้านวิศวกรรมโยธา) แล้วใส่ทรายรองพื้นอัดแน่น ความหนา ๑๐ เซนติเมตร ให้หัวเสาเข็มพื้นทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒-๓ เซนติเมตร

๒.๒.๒ ผูกเหล็กเส้นกลม ขนาด $\varnothing$ ๙ มิลลิเมตร ฐานและโครงสร้างของตัวบ่อดักไขมัน (ตามรูปแบบ)

๒.๒.๓ เทคอนกรีต อัตราส่วน ๑:๒:๔ ที่ฐานพื้นดักบ่อดักไขมันก่อน โดยให้เนื้อคอนกรีต หุ้มหัวเสาเข็มพื้นขึ้นมาประมาณ ๒-๓ เซนติเมตร

๒.๒.๔ ประกอบแบบต้องใช้ไม้แบบที่มีผิวเรียบไม่บิดงอ แล้วยึดค้ำยันแบบให้แน่นหนา ป้องกันการไม่ให้ไม้แบบระเบิดหรือโก่งงอเสียรูป จากนั้นให้ทำการเอาน้ำสะอาดรดไม้แบบให้ทั่ว จึงทำการเทคอนกรีตอัตราส่วน ๑:๒:๔ ลงไปไม้แบบโครงสร้าง และให้ทำการกระทุ้งคอนกรีตไปด้วย เพื่อไม่ให้คอนกรีตนั้นเป็นฟองอากาศเพราะจะมีการรั่วซึมได้

๒.๒.๕ การถอดไม้แบบ ให้ทำการถอดไม้แบบหลักจากเทคอนกรีต ประมาณ ๓-๕ วัน แล้วให้ตรวจสอบดูว่ารอยร้าวหรือไม่ ถ้ามีให้ทำการอุดทันที

๒.๒.๖ การต่อรับน้ำเข้า และน้ำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อรับท่อน้ำทิ้งที่ออกจากจุดปรุงอาหาร หรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่น ๆ แต่ต้องไม่มีขนาดเล็กกว่าของเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้ง

รายละเอียดประโยชน์และคุณลักษณะสมบัติของบ่อดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสีย

บ่อดักไขมันเป็นอุปกรณ์สำหรับแยกไขมันไม่ให้ไหลลงปนไปกับน้ำทิ้ง และช่วยดักเศษอาหารด้วยในตัว โดยตัวบ่อ โดยต้องติดตั้งตะแกรงเข้าบ่อดักไขมัน คือจะขังน้ำเสียไว้ระยะหนึ่ง เพื่อให้ไขมันและน้ำมันที่ปะปนอยู่ในน้ำลอยขึ้นมาบนผิวน้ำ ซึ่งเมื่อสะสมจนมีปริมาณมากก็สามารถตักออกไปทิ้งได้ ส่วนน้ำที่ถูกแยกเอาไขมันออกก็จะไหลออกทางช่องระบายน้ำต่อไป

รูปแบบบ่อดักไขมัน มี ๒ รูปแบบ แบ่งตามความเหมาะสมได้ดังนี้

๑. บ่อดักไขมันแบบวงของซีเมนต์ การติดตั้งใช้งานเหมาะสำหรับบ้านเรือนทั่วไป และสถานประกอบการที่มีขนาดเล็ก เช่น ร้านอาหาร โดยประยุกต์ใช้วงซีเมนต์สำเร็จรูปมาทำเป็นบ่อดักไขมันได้ การติดตั้งฝังไว้บนพื้นดิน หรือใต้ดินและกักเก็บน้ำเสียได้อย่างน้อย ๖ เซนติเมตร

๒. บ่อดักไขมันแบบสร้างในการติดตั้งใช้งานเหมาะสำหรับสถานประกอบการขนาดใหญ่ เช่น ภัตตาคาร ศูนย์อาหาร โรงอาหารและตลาด การติดตั้งโดยสร้างบ่อดักไขมันบนพื้นที่ สถานกักน้ำเสียอย่างน้อย ๖ เซนติเมตร

การใช้งานและการดูแลรักษา

๑. ต้องติดตั้งตะแกรงดักขยะก่อนเข้าบ่อดักไขมัน
๒. ต้องไม่ทะลวงหรือแทง ผลักให้เศษขยะไม่ผ่านตะแกรงเข้าไปในบ่อดักไขมัน
๓. ต้องไม่เอาตะแกรงดักขยะออกไม่ว่าจะชั่วคราวหรือถาวร
๔. ต้องหมั่นโกยเศษขยะที่ดักกรองไว้ได้หน้าตะแกรงออกสม่ำเสมอ
๕. ห้ามเอาน้ำจากส่วนอื่น ๆ เช่น น้ำล้างมือ น้ำอาบ น้ำซักผ้า น้ำฝน ฯลฯ เข้ามาในบ่อดักไขมัน
๖. ต้องหมั่นตักน้ำไขมันออกจากบ่อดักไขมันอย่างน้อยทุกสัปดาห์ นำไขมันที่ตักได้ใส่ภาชนะปิดมิดชิด และกำจัดอย่างถูกวิธีต่อไป
๗. หมั่นตรวจดูท่อระบายน้ำที่รับน้ำจากบ่อดักไขมัน หากมีไขมันอยู่เป็นก้อนหรือคราบต้องทำตามข้อ ๖ ถู้นั้นมากกว่าเดิม

